

PODZIWOWAĆ SIĘ (54) *vb pf*

się (47), sie (7).

Oba o oraz a jasne.

inf podziwować się (32). \diamond *fut 1 sg* podziwuję się (1). \diamond *2 sg* podziwujesz się (1). \diamond *3 sg* podziwuje się (1). \diamond *imp 2 sg* podziwuj się (14). \diamond [*1 pl* podziwujemy się.] \diamond *con 1 sg m* podziwowałbym się, bych się podziwował (2). \diamond *3 sg m* by się podziwował (2). \diamond *part praet act* podziwowawszy się (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI – XVIII w. s.v. podziwie się.

1. *Zdziwić się, zdumieć się* [w tym: komu, czemu (18)] (21) : *Diar* 60; *A ielli zalię* [ci dowrzenie] fą w wielkieu kálce/ to sie nią ták bárzo vpiją/ iż [...] chcieliby zezwác wśzytkiego fwiátá/ áby sie im podziwował/ y porádował *GórnDworz* K8, Dd8v; *CHcefzli sie podziwować obłędnemu wieku/ Y to co z nim przypada kázdemu człowieku. Przecźciłz ty Wtóre Księgi Itanu pocźciwego RejZwierc* 29v, A3, 28v, 92v, 173, 251v; ówém sie podziwuy/ co wóle wgárdlech/ iáko gáydy nofzą/ że tę wodę pijąc/ guzów ták łzpetnych/ kftałt człowieczy pfuiących/ częfto pozbywáią *Oczko* 23; *KochFr* 81; *PowodPr* 34 marg.

Ze zdaniem dopełnieniowym (2): *RejZwierc* 188; *Podziwuy się co Złyduch* [!] z ludzmi w świętá broi. *PowodPr* 52 marg.

W połączeniach szeregowych (2): *Rozumiem temu moy namilszy brácie/ ielliześ s pilnością czedł y wważał ty dziwne łprawy tháiemnic Páńskich/ [...] iżeś sie miał y czemu podziwować y przełtrálzyć y wrádować. RejAp* 198v; *RejZwierc* 53.

Fraza: »jest (a. nie masz), mieć się czemu podziwować« (3:4): *RejAp* 198v; *RejPos* 259, *Ooo3v*; *ABowiem kto sie chce przypátrzyć iákiemi dziwnemi przypadki náturá náłzá záwikłána á zámotána ielt/ ma sie czemu podziwować. RejZwierc* 12v; *A pátrz iedno ná iego [pysznego człowieka] poštáwy/ iellize sie nie małz czemu y połmiać y podziwować RejZwierc* 53, 53, 204v.

2. *Przypatrzeć się, przyjrzeć się* (10) :

podziwować się komu, czemu (5): *BierEz* I4; iż napirwey pocźał sie przyśłuchawác z dáleká o Pánu fwoim/ á chcąc sie lepiej podziwować iemu y fwiętym łpráwam iego/ wnet zábieżał á łzukał tey drogi/ áby mu sie był mógł co nalepiey przypátrzyć. *RejPos* 350v, 218v, 306, 347v; [*WujPosN* 1584 I 53].

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: temu (2); zaimek pytajny (5), jeśli 'czy' (1)] (6): *Tedy kupiec ná drzewo wftąpił/ Aby* [...]. *Y temu sie podziwował/ Coby niedźwiedz z łowcem działał. BierEz* I4; *RejWiz* 30; *RejPos* 334; *RejZwierc* 92v, 192v; *Ale ktoż ono co ták pędem Bieży ku tey vlicy: chcę się podziwować, Co też będzie ten robił. CiekPotr* 76.

Szeregi: »posłuchać a podziwować się« (1): *Iż poydę á posłucham á podziwuię się co zá głos wftępuie z ziemie przed obliczność moię. RejZwierc* 192v.

»podziwować się a (przy)patrzeć się« (2): *Kto sie chce podziwować á pátrzyć s przełáie/ Ielli w ktorym źwirzęciu tákie obyczáie [jak u pijanego]. RejWiz* 30; *RejPos* 347v.

W przén (1) : *łnádnie sie temu káзде oczy podziwować mogą/ kto sie iedno chce przypátrzyć miedzy wśzytki łtany fwiátá tego RejPos* 218v.

3. *Wziąć pod rozwagę, zastanowić się, wyciągnąć naukę z czegoś [w tym: komu, czemu (18)] (23) :* *RejRozpr* Av; *Lecz gdybyś otarł oczy aż do prawdy prawie/ Mogłbyś się podziwować dziwny Bofkiew* *łprawie. RejWiz* 87v; *RejZwierz* 69v; *Thu się podzywuy pilno tym świętym słowom Pána swoiego/ iż nie powieiał łalká moiá [...] siebie vzdrowiła/ ále wiára twoiá RejPos* 212, 316v, 326v; *trzebá* *tám [...] pilnie sobie wważáć iáko czo wyrozumieć. Bo możeć się y tym [tj. kuglarzom, mataczom]* *podziwować/ á wyrozumiawłzj co złe pogánić/ á co dobre to pochwalić RejZwierc* 24, 253; *Y tu się* *podzywuy czytelniku/ á poznay przodkówanie Biskupa Rzymłkiego SkarJedn* 187.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: temu (1); zaimek pytajny (4), iż (2)] (6): *Tu się podzywuy/ iáka to ieft powagá słow Pánłkich RejAp* 5v, 79v; *RejPos* 273; *A tu się też cztąc* *podzywuy/ co Pan Bog czyni nád słwemi wiernemi RejZwierc* [203], 10v; *Temu się podzywuy/ Cny* *czytelniku/ iłz teraz násiáłołię ták wiele Heretykow SkarJedn* 286.

Ze zdaniem dopełnieniowym nawiązującym do dopełnienia w zdaniu nadrzędnym [zawsze: zaimek *pytajny] (3):* *A thu się przypatrz á podzywuy świętey dobrotliwości Pána tego/ iáko on záłościw ieft* *nád vpadkiem nędznego człowieka RejPos* 195v, 326v; *RejZwierc* [203]v.

Fraza: »jest się czemu podziwować« (1): *ktorych [białych głów] połtáwam/ łprawam/ gdy się będzie* *kto chciał podziwować/ [...] iłcie ieft się czemu przypátrzyć y podziwować. RejPos* 306.

Szereg: »(nie tylko) przypatrzeć się (a. przypatrować się) a (i, ale ani) podziwować się« [szyk *6:1] (7): RejAp* AA3v; *Gdzye się też tu może káždy przypátrzyć á podziwować odmiennosci łwiátá* *tego márnego RejPos* 300, 195v, 217v, 306; *A gdy to włztyko wważyłz á rozmyłłiłz sobie/ tu się* *podziwuiełz y przypátrzyłz dziwnym łprawam Pánłkim RejZwierc* [203]v, 2v.

Synonimy: 1. zdumieć się, zumieć się; 2. przypatrzeć się; 3. rozważyć, uważyć.

Formacje współrdzenne cf DZIWIĆ SIĘ.

*Cf **PODZIWOWANIE***

KW, MM